

Просте речення

Короткі відомості про тестування

Для вдалого виконання тестів ви маєте розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання. Також потрібно мати навички з визначення структури простого двоскладного речення, способи вираження підмета й присудка (простого й складеного), особливості узгодження присудка з підметом. Уміти правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення.

До того ж необхідно вміти розпізнавати типи односкладних речень (зокрема й у складних реченнях), визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні, відрізняти прості речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні.

Просте речення. Тести для самоперевірки

1. Знайдіть речення з дієприкметниковим зворотом, що не відокремлюється комами (розділові знаки пропущено):

- А) Село зачароване зоряним небом синіє розкиданими хатками (М. Стельмах).
- Б) Земля скована морозом покрилась білим снігом (Панас Мирний).
- В) Тільки обмиті лихою годиною напівзруйновані димарі стояли як німі свідки нещастя (О. Довженко).
- Г) Хліба змиті дощем яскраво зеленіли (О. Гончар).
- Д) Одним запалені вогнем ми перешкоди всі долали (В. Сосюра).

2. Знайдіть речення, у якому допущено пунктуаційну помилку:

- А) У кімнаті не було нікого, крім господині та її подруги.
- Б) Гострі силуети гір, ніби вирізьблювалися на тлі голубого неба.
- В) Лише наступного дня вони нарешті дісталися до табору.
- Г) Завдяки рішучим діям командира бій було виграно.
- Д) Хлопці успішно склали всі іспити, в тому числі з математики.

3. Знайдіть речення, у якому перед сполучником «як» потрібно ставити кому (розділові знаки пропущено):

- А) Дівчинка була гарна як квітка.
- Б) Метан життєво необхідний людству як невичерпне джерело енергії.
- В) І раптом він як засміється.
- Г) Софійський собор був збудований як головний храм давньоруської держави.
- Д) Головченка всі знали як прекрасного фахівця.

4. Знайдіть речення, у якому йемає звертання (розділові знакипропущено):

- А) О дівчино моря звідки й куди лежить твій шлях? (М. Трублаїні).
- Б) Люблю цю тишу мрійну вечорову коли виходить місяць у діброву (І. Нехода).
- В) Будь славен день багатого врожаю прозоре небо підіймайся вище (А. Малишко).
- Г) Ой чого ти земле молодіти стала (Нар. творч.).
- Д) Запалай мій вогнику крилатий полум'ям привітним і незлим (А. Малишко).

5. Знайдіть речення, у якому потрібно виділити вставне слово:

- А) Видно шляхи полтавської і славу Полтаву (І. Котляревський).
- Б) І справді інше слово часом дорожчінніше самої речі (В. Сухомлинський).
- В) Високо в небі майже над головою стояло палюче сонце (Ю. Збанацький).
- Г) Старі люди по дідовому кашлю вгадували навіть погоду (О. Довженко).
- Д) Всяке трапитись може на довгім віку (О. Підсуха).

6. Знайдіть речення, у якому допущено пунктуаційну помилку:

- А) Пісня, здавалось, бриніла в ньому (М. Коцюбинський)
- Б) Золоті бані й хрести ніби жевріли, як погасаючий жар, горіли без проміння (І. Нечуй-Левицький).
- В) Сонце неначе впало десь у бір (І.Нечуй-Левицький).
- Г) Ніч обгорнула біленькі хати немов маленьких діточок мати (Леся Українка).
- Д) З гори почали з'їжджати дві повозки, запряжені добрими кіньми (І. Нечуй-Левицький).

7. Визначте, який розділовий знак вжито неправильно:

І море, (А) і озеро, (Б) і синій, (В) високий його берег, (Г) і широкий степ — (Д) усе було залите гарячим маревом (І. Нечуй-Левицький).

8. Знайдіть речення, у якому потрібно ставити кому між однорідними означеннями (розділові знаки пропущено):

- А) В моєму серці розвіялось важке тривожне чуття (І. Франко).
- Б) Коло хат зеленіють густі старі садки (І. Нечуй-Левицький).
- В) Довгими осінніми вечорами велись безконечні розмови та суперечки (М. Коцюбинський).
- Г) Гіллястий волоський горіх розкинув густу тінь (М. Коцюбинський).
- Д) Понад дорогою за тинем в огороді займався пишний січневий ранок (Панас Мирний).

Відповіді

1. В	2. Б	3. А	4. Б
5. Б	6. Г	7. В	8. А

